

Өлкетану 11 сынып

I деңгей

1. Қазақ даласының шөлейттену процесі басталған мерзімі:

- A) б.з.д. I ғ. ортасы
- B) б.з.д. II мыңжылд. ортасы
- C) б.з.д. II ғ. ортасы
- D) б.з. I мыңжылд. ортасы
- E) б.з. II ғ. ортасы

2. Жылқы малы ең алдымен қолға үйретілген аймақ:

- A) Солтүстік Қазақстан
- B) Оңтүстік Қазақстан
- C) Шығыс Қазақстан
- D) Батыс Қазақстан
- E) Орталық Қазақстан

3. XX ғ. басында қазақтардың егіншілікке көшуінің негізгі себептерінің бірі:

- A) шаруашылық қызметті жетілдіру
- B) империялық заңдарды көтермелеу
- C) неғұрлым ұтымды шаруашылық жүргізу
- D) патшалықтың қоныс аудару саясатының салдарынан жайылымдық жерлердің қысқаруы
- E) Ұлы жүт

4. «Қазақ ұлты өмір сүруінің өзі проблемаға айналды» - деп жазған:

- A) Ж. Аймауытов
- B) М. Чумбалов
- C) Ә. Бөкейханов
- D) А. Байтұрсынов
- E) Қ. Жұмалиев

5. «Спасск мыс кен орындары» акционерлік қоғамы Лондонда құрылған жылы:

- A) 1904 ж.
- B) 1900 ж.
- C) 1898 ж.
- D) 1906 ж.
- E) 1910 ж.

6. Қазақстанда химия өнеркәсібінің алғашқы кәсіпорны дермене (сантонин) зауыты болған қала:

- A) Қарағанды
- B) Алматы
- C) Гурьев
- B) Өскемен
- E) Шымкент

7. 1919 жылдың қаңтарында Кеңес өкіметі енгізді:

- A) азық-түлік салғыртын (продразверстка)
- B) ЖЭС
- C) «Ет салығы туралы» Декрет
- B) «соғыс коммунизмінің» саясаты
- E) карточкалық жүйе

8. 1925 жылы большевиктер партиясы ... съезінде елді индустрияландыруға бағыт алды:

- A) XIV
- B) XIV
- C) XVI
- D) XVII
- E) XIII
- E) 19 августа 1991 г.

9. «Қазақ КСР мемлекеттік Егемендігі туралы Декларация» қабылданды:

- A) 16 желтоқсан 1991 ж.
- B) 25 мамыр 1989 ж.
- C) 25 қазан 1990 ж.
- D) 7 қыркүйек 1991 ж.
- E) 19 тамыз 1991 ж.

10. 19991 жылдың 16-желтоқсанында Конституциялық Заң қабылданды:

- A) «ҚР инвестициялар және жеке меншік туралы»
- B) «ҚР саяси партиялар туралы»
- C) «ҚР саяси қуғын-сүргін құрбандарын ақтау туралы»
- D) «Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігін жариялау»
- E) «ҚР Білім туралы»

11. Жаңа «Экологиялық кодекс» қабылданған жыл:

- A) 2 қаңтар 2021 ж.
- B) 7 шілде 2019 ж.
- C) 22 тамыз 2018 ж.
- D) 17 мамыр 2020 ж.
- E) 29 қараша 2021 ж.

12. Экологиялық сараптаманың түрлері - мемлекеттік және:

- A) саяси
- B) қоғамдық
- C) экономикалық
- D) коммерциялық
- E) нарықтық

13. Картоид – бұл:

- A) сөзбе-сөз «картаға ұқсас» бейне іспеттес, бірақ «нақты» карта болып саналмайды
- B) графикалық құрылым түрінде ақпаратты жазу мен оқудың ерекше түрі
- C) деректерді алудың, сақтаудың, өндеудің, іріктеудің және географиялық ақпаратты берудің өзара байланысты құралдарының кешенін білдіреді
- D) «география» пәндік саласы шеңберінде өзара байланысты деректердің құрылымды жиынтығы
- E) сызбалық (контурлық) географиялық карта немесе жекелеген аумақтар бейнеленетін көрсеткіштің шамасына қарай графикалық символдардың көмегімен белгіленетін жергілікті жердің жоспары

14. Растрлық редактор:

- A) Corel Draw
- B) Inkscape
- C) AutoCAD
- D) Raster Desk
- E) Adobe Illustrator

15. 1992 жылы құрылған қорық:

- A) Алакөл қорығы
- B) Қаратау қорығы
- C) Үстірт қорығы
- D) Марқакөл қорығы
- E) Батыс Алтай қорығы

16. Жер асты «сынап» көлі Қазақстанның ... облысында орналасқан:

- A) Қарағанды
- B) Қостанай
- C) Ақтөбе
- D) Түркістан
- E) Павлодар

17. Адамның табиғатты қолдануы күрт өскен ғасыр:

- A) XX ғ.
- B) XV ғ.
- C) XIX ғ.
- D) XVII ғ.
- E) XVIII ғ.

18. Жаһандық экологиялық проблемаларға тән емес:

- A) ғарышта ғарыш қоқысынан қабықтың пайда болуы
- B) озон қабатының бұзылуы
- C) ауа бассейнінің ластануы
- D) тұщы су қорларының сарқылуы

Е) мұхиттардың ластануы

19. Азональды заңдылық:

А) табиғат зонасы

В) климаттық белдеу

С) зат және энергия айналымы

Д) литосфералық тақталардың қозғалысы

Е) геолологиялық цикл

20. Қазақстанның экологиялық проблемаларына жатпайды:

А) ауаның ластануы

В) жердің дегредациясы және ландшафтың жұтаңдануы

С) Арал теңізінің тартылуы

Д) қалдықтардың жиналуы

Е) қышқыл жаңбыр

II деңгей

21. Қазақстанда алғашқы петиция 1905 жылдың шілдесінде төменде көрсетілген жәрменке жұмысы кезінде қабылданды:

А) Тайынша

В) Константиновская

С) Орал

Д) Еленовская

Е) Қоянды-Ботов

22. Қазақстан тәуелсіздік алғаннан кейін алғашқы халық санағын өткізген жыл:

А) 1991 ж.

В) 1993 ж.

С) 1995 ж.

Д) 1997 ж.

Е) 1999 ж.

23. 1734 ж. патша үкіметі И.К. Кирилловтың басшылығымен қазақ жерлеріне жасалған арнайы экспедициясы:

А) Қазақ

В) Үкіметтік

С) Омбы

Д) Орынбор

Е) Дала

24. 1748 ж. патша үкіметі Жарлығымен Кіші жүздің ханы болып бекітілген:

А) Абылай

В) Қайып

С) Тәуке

Д) Есім

Е) Нұралы

25. 1771 жылы ақ киізге көтеріліп, үш жүздің ханы болып жарияланды:

- А) Абылай
- В) Болат
- С) Әбілмәмбет
- Д) Есім
- Е) Нұралы

26. Александр II-нің 1867 жылғы 13 шілдедегі Жарлығымен ... казак әскері құрылды:

- А) Орал
- В) Сібір
- С) Жетісу
- Д) Запорожье
- Е) Батыс

27. КСРО-дағы 1920 жылдардағы мәдени құрылыстың басты міндеті:

- А) мұсылман мектептерін ашу
- В) сауатсыздықты жою
- С) мәдени деңгейі бойынша АҚШ-ты қуып жету және басып озу
- Д) әлемдік және дәстүрлі діндерді қолдау
- Е) Қазақ КСР Ғылым Академиясын құру

28. «Халық Қаһарманы» атағына ие болғандар:

- А) С. Луганский және Л. Беда
- В) К. Аухадиев және М. Мәметова
- С) С. Нұрмағамбетов және Р. Қошқарбаев
- Д) Н. Әбдіров және Ж. Елеусов
- Е) Ә. Молдағұлова және Т. Мурзаев

29. Шығыста құрылған бірінші кеңестік ұлттық мемлекеттік құрылым:

- А) Түркістан АКСР-і
- В) Бүкілресейлік Төтенше комитет
- С) Алаш Орда Үкіметі
- Д) «Түркістан мұхтариаты»
- Е) Алашорда автономиясы

30. Аталған облыстардың қайсысы 1920 жылы құрылған Қазақ АССР құрамына кірмеді?

- А) Сырдария, Жетісу
- В) Торғай, Орал
- С) Торғай, Ақмола
- Д) Ақмола, Семей..
- Е) Сырдария, Орал

31. «Геоэкономика» терминін енгізген:

- A) Ф. Ратцель
- B) Р. Челлен
- C) Ф. Бродель
- D) X. Маккиндер
- E) А. Мэхэн

32. ЕАЭО-5 құрамына кірмейді:

- A) Армения Республикасы
- B) Қырғызстан Республикасы
- C) Түркіменстан
- D) Қазақстан Республикасы
- E) Моңғолия

33. Геосаясат-бұл ғылым:

- A) географиялық және әлеуметтік кеңістіктер туралы ғылым
- B) мемлекеттік құрылымды зерттейтін ғылым
- C) географияның құрамдас бөлігі туралы ғылым
- D) саясаттану ғылымының құрамдас бөлігі туралы ғылым
- E) мемлекеттер арасындағы өзара қарым-қатынастарды зерттейтін ғылым

34. Ең көне кезең:

- A) Триас
- B) Палеоген
- C) Девон
- D) Бор
- E) Карбон

35. Антарктида континенті ... тиесілі:

- A) БҰҰ
- B) бейтарап мәртебеге ие
- C) АҚШ
- D) Ресей
- E) Ресей мен АҚШ

36. ҚР-ның егемендігін бірінші болып мойындаған ел:

- A) Ресей
- B) Түркіменстан
- C) Әзірбайжан
- D) АҚШ
- E) Түркия

37. Астанасы халық саны бойынша өз мемлекетінің ең ірі қаласы болып табылмайтын ел:

- A) Өзірбайжан
- B) Аустралия
- C) АҚШ
- D) Чили
- E) Қырғызстан

38. Әлемнің қай елі жаңа индустриалды елдерге жатады:

- A) Иордания
- B) Қытай
- C) Алжир
- D) Малайзия
- E) Жапония

39. Әлемдік кеме жасау саласындағы көшбасшы ел:

- A) Жапония
- B) Чили
- C) Мексика
- D) Тайвань
- E) Ұлыбритания

40. Тектоникалық көл:

- A) Өлі теңіз
- B) Таупо көлі
- C) Тобо көлі
- D) Курил көлі
- E) Ньос көлі

III уровень

41. 1998 жылы Ботай қонысы ерекше тізіміне енгізілген халықаралық ұйым:

- A) БҰҰ
- B) ЮНИСЕФ
- C) ШЫҰ
- D) ЮНЕСКО
- E) ЕС

42. «Жеті Жарғыға» сәйкес рулар мен тайпалардың билеушілеріне жүктелді:

- A) жыл сайын халық санағын жүргізу
- B) жыл сайын халық жиналысына келу
- C) жылына екі рет салық жинау
- D) кедейленген туыстарын қамтамасыз ету
- E) мерекелер ұйымдастыру

43. Әбілқайыр хан мен Кіші жүздің 29 старшинасы қараша айында Ресей бодандығын қабылдаған жыл:

- A) 1723 ж.

- B) 1725 ж.
- C) 1727 ж.
- D) 1730 ж.
- E) 1731 ж.

44. 1734 ж. патша үкіметі И.К. Кирилловтың басшылығымен қазақ жерлеріне жасалған арнайы экспедициясы:

- A) Қазақ
- B) Үкіметтік
- C) Омбы
- D) Орынбор
- E) Дала

45. 1748 ж. патша үкіметі Жарлығымен Кіші жүздің ханы болып бекітілген:

- A) Абылай
- B) Қайып
- C) Тәуке
- D) Есім
- E) Нұралы

46. Орталық Қазақстан жеріндегі Тасмола мәдениеті тиесілі:

- A) тиграхаудаларға
- B) хаомаваргаларға
- C) парадарайяларға
- D) савроматтарға
- E) исседондарға

47. 1771 жылы ақ киізге көтеріліп, үш жүздің ханы болып жарияланды:

- A) Абылай
- B) Болат
- C) Әбілмәмбет
- D) Есім
- E) Нұралы

48. Ұлы Даланың хан билігі жойылған кезең:

- A) XVIII ғ. I жартысы
- B) XVIII ғ. II жартысы
- C) XIX ғ. II жартысы
- D) 1816-1824 жж.
- E) 1867-1868 жж.

49. Қазақтардың әдеттегі құқығының негізін қалаушы болып саналады:

- A) Абылай
- B) Рабдан
- C) Хақ-назар

- D) Кайып
- E) Тәуке

50. «Алаш» партиясының бағдарламасы бойынша Ресейде болуы тиіс:

- A) федеративтік парламенттік республика
- B) социалистік республика
- C) конституциялық монархия
- D) парламенттік монархия
- E) әскери диктатура

51. Қоршаған ортаның ластануының физикалық факторлары:

- A) машиналардың доңғалақтары мен шынжыр табандарының қысымы, ағаш кесу, жануарларды аулау
- B) жабайы организмдердің популяцияларындағы жасанды іріктеу, осы аумақтарға тән емес бөгде организмдердің әсері
- C) жылу, жарық, электр өрісі, радио толқындар, дыбыстық тербелістер, түс, ылғалдылықтың өзгеруі
- D) жасанды өзен арналары мен су қоймалары, антропогендік рельеф, жер бетінің қалпына келтірілген учаскелері, жасанды ормандар
- E) табиғи ортаға тасталынатын және геожүйелерде жиналатын элементтер мен қосылыстар

52. Мұхиттардың ең көп ластанған бөлігі:

- A) аумақтық сулар
- B) ашық акватория
- C) қайраңдар
- D) теңіздер
- E) өзендердің құйылу орындары

53. Қоршаған ортаны қорғауға көп қаражат бөлетін ел:

- A) Алжир
- B) Қытай
- C) Ұлыбритания
- D) АҚШ
- E) Жапония

54. Экологиялық-географиялық сараптаманың негізгі мақсаты:

- A) өңірдің өндірістік күштерін дамыту мен орналастырудың әртүрлі тараптарын бағалау
- B) ландшафтардың қазіргі жай-күйін бағалау және оның өзгеруін болжау
- C) берілген мерзімдерде жобалардың, схемалардың, технологиялардың табиғи ортаны қорғаудың нормативтік талаптарына сәйкестігін белгілеу
- D) сарапшылардың ұсыныстарын және қолданыстағы заңнаманы ескере отырып, экологиялық сараптама жүргізу және жобаны іске асыру, бұл қоршаған ортаға теріс әсерді төмендетуге ықпал етеді

Е) табиғат ескерткіштерін, тарихи ескерткіштерді және т. б. қорғауды бағалау

55. Масштабы бейнеленген құбылыстың сандық көрсеткіштеріне байланысты өзгеретін карта:

- А) географиялық
- В) топографиялық
- С) тақырыптық
- Д) жалпы географиялық
- Е) анаморфты

56. Кайнозой дәуірінде Қазақстанның екінші реттік көтерілуге ұшыраған аумақтар:

- А) Қазақстанның Орталық және Шығыс бөліктері
- В) Қазақстанның Солтүстік және Орталық бөліктері
- С) Қазақстанның Батысы мен Оңтүстік-Батысы
- Д) Қазақстанның Батыс және Солтүстік бөліктері
- Е) Қазақстанның Шығыс және Оңтүстік-Шығыс бөліктері

57. Географиялық белдеулер мен табиғат зоналары қандай картада бейнеленеді:

- А) жер бедерінің картасы
- В) кен орындарының картасы
- С) экономикалық карта
- Д) әлеуметтік-географиялық карта
- Е) физикалық-географиялық аудандастыру картасы

58. «KazEOSat-1» жерді қашықтықтан зондтау қазақстандық спутнигі қайдан және қашан ұшырылды:

- А) 20 маусым 2014 ж., іске қосу базасы Ясный
- В) 30 сәуір 2014 ж., Куру ғарышайлағы (Француз Гвианасы)
- С) 2014 жылы 20 сәуір, Байқоңырғарыш айлағы
- Д) 30 маусым 2014 ж., Восточный ғарыш айлағы
- Е) 2014 жылы 21 шілде, Плесецк ғарыш айлағы

59. Алтын кен орындары:

- А) Бақыршық, Васильковский
- В) Шалқия, Қарасай
- С) Козырев, Белинский
- Д) Ертіс, Тишинск
- Е) Ақбай, Ащысай

60. «Омега» прибор жасау зауыты орналасқан қала:

- А) Өскемен
- В) Орал
- С) Тараз
- Д) Шымкент

Е) Павлодар